

လိာ်ဖျါာ်ဖုာ်အ ကါဒိာ်တဖာ် လါကဘာ်သ့ာ် သါ

DDD

နံာ်တြါစကါဆူာ်ခါဒါးပုါကူပုါ
ကညါတါတိစါမါစါဝဲါကျါ၊
နီါခါအတါဒိာ်ထီာ်တကျါတမး
ဝဲါဒ (Nebraska Department

interRAI

တါသမံသမါးအါးအါတဖာ်
လါတါစူးကါအါ
ဒါသါးကဟ်ပနီာ်

တါဟ့ာ်ကူာ်တဖာ်

လါတါသမံသမါးအါ

ဖဲတါထံာ်လီာ်သံကွါးနါအါခါ
ဟ်လါနသးပုါလါ interRAI နံာ်
ဘါာ်တါာ်ထါလါအါ
ဒါာ်သါးကသမံသမါးပါတဂါလါ
တါာ်ကါာ်ထါပါခါလါတါာ်ထါဟံါ
ာ်အပတါာ်အါ ဂါာ်ထါနါာ်တကါာ်.

ဖဲတါာ်သမံသမါးနါအါခါ
ဆါကမါာ်နဲခဲအါဆူာ်ခါတါာ်အါာ်သး
ဒါးတါာ်သါမါဝဲါမါပဲါတါာ်မါမူဒါတဖာ်
လါတါာ်သံကါာ်နါအါဂါာ်နါာ်တကါာ်.

နမါာ်နါာ်သါာ်သါာ်သါာ်ကါာ်ထါမါနုာ်
တဲဘါာ်ပါလါအါမါဝဲါမါပဲါ

DHHS
နီါခါအတါဒိာ်ထီာ်တကျါဝဲါဒ

Nebraska State Office Building 301
Centennial Mall South
PO Box 98947
Lincoln, NE 68509-8947
လီတဲမိ - 877-667-6266

ခိာ်နုာ်တါ ဘာ်ဒါဘာ်

တါသမံသမါး

၉ - - ၉ ၄ - ၂

NEBRASKA
Good Life. Great Mission.

DEPT. OF HEALTH AND HUMAN SERVICES

“မါစါပုါကညါတဖာ် ဒါသါးကအိာ်မူဘာ်
တါအိာ်မူဂုါဒိာ်အါ”

လါအါးကထါဘာ် 2023

ခိန်နှုတ်ဘက်ဒိဘက်ထုံးနည်းကျုံးကျုံး

ခိန်နှုတ်ဘက်ဒိဘက်ထုံးနည်းကျုံးကျုံး (TBI) တမံ

- တမံ တ်မၤစၢလီၤခိန်နှုတ်စဲ(လ), တ်စးထီၣ်အိၣ်လၢအိၣ်ဖျဲၣ်သီခါဘၣ်. တ်အံၤမ့ၢ်တ်မၤဘၣ်ဒိၣ်ခိန်နှုတ် ခိဖျိတ်ဟူးဂဲၤဂံၢ်ဘါတမံလၢအချၢ,
- ဒုးကဲထီၣ်သ့ တ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၤ, နီၢ်ခိဒီးသးတ်ဆိကမိၣ်တ်ရူလိာ်အတၢ်ဟးဂီၤ လီၤစၢမ့ၢ်တမံတစီၢ်တလီၢ်, ဒီး
- အိၣ်ဒီးတ်သ့ၣ်ညါလီၤသး ဟါမံမ့ၢ်တမံဆိတလဲလၢအဘၣ်ထွဲ ဖဲတ်ယုထံၣ်တ်ဆါအံၤအခါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤဆါဟံၣ်ပတီၢ်

တၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤဆါဟံၣ်ပတီၢ် (NF-LOC) မ့ၢ်ဝဲတၢ်ကွၢ်ထွဲအပတီၢ် လၢပုၤအိၣ်ဆိးလၢတၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤဆါဟံၣ်လိၣ်ဘၣ် န့ၢ်လီၤ. ဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ကွၢ်ထွဲတဖၣ်လၢပုၤတဂၢၤဒီးန့ၢ်ဘၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဆိးလၢ တၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤဆါဟံၣ်အခါတက့ၢ်.

NF-LOC န့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပတီၢ်အီၤတုၤ -

- တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်,

- တၢ်ဂ့ၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်,
- ဆူၣ်ချ့တၢ်ကူစါ, ဒီး
- တၢ်ဆိကမိၣ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၤအဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ယုထံၣ်ဟံၣ်ပတီၢ်တၢ်ဆါတဖၣ်,
- ဆူၣ်ချ့တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်,
- ကိာ်ပူၤဒီးတၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ,
- ဖဲးဘၣ်တၢ်အိၣ်သး,
- ကသံၣ်ကသီတဖၣ်,
- တၢ်ကူစါဒီးတၢ်မၤကျိၤကျဲတဖၣ်,
- မူဒါ,
- ပုၤဂ့ၢ်ဝီတၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်, ဒီး
- ခိၣ်ဃၢၤန့ၢ်လီၤ.

InterRAI တၢ်သမံသမိး

InterRAI မ့ၢ်ဝဲတၢ်သမံသမိးတမံ လၢတၢ်စူးကါအီၤဒ်သိး ကသမံထံတၢ်လိၣ်ဘၣ်, တၢ်ဂံၢ်ဆူၣ် ဒီးတၢ်ဘၣ်သးတဖၣ် လၢပုၤအိၣ်ဆိးလၢပုၤတဂၢၤခိၣ်ဃၢၤအပူၤတဖၣ်အ ဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

InterRAI မ့ၢ်ဝဲတၢ်သမံသမိးတမံ လၢဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပတီၢ်အီၤဒီးဟံၣ်တီၢ်လိၤအီၤ လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်သ့ၣ်ညါတူၢ်လိာ်ဝဲန့ၢ်လီၤ.

Nebraska စူးကါဝဲ interRAI ဒ်သိးကဆၢတၢ်တၢ်ကြၢၤဒီးန့ၢ် ဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲအတီၤပတီၢ်လၢ TBI အတၢ်ပူၤဖျဲးခွဲးယာ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

InterRAI ကွၢ်ဝဲ -

- တၢ်ဆိကမိၣ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၤ,
- တၢ်ဆဲးကျိးဒီးမဲာ်ချ့တၢ်ထံၣ်,
- အသုၣ်အသးဒီး တၢ်ဒိသုၣ်ဟံၣ်သး,
- သးသ့ၣ်ညါတၢ်ရူလိာ်ဘၣ်ထဲ အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ပၢၤ,
- တၢ်ဟူးဂဲၤဖဲးမၤတၢ်အိၣ်သး,
- တၢ်သ့ၣ်ကီၤသ့ၣ်ကီၤသး,

တၢ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲ လၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

Medicaid HCBS ပူၤဖျဲးခွဲးယၢ်တဖၣ် ပျဲဝဲကီၢ်စၢၤဖျိၣ်
Medicaid ဒီးကီၢ်စ့ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်,
လၢကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤ
ဒ်သိးကဟ့ၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်
လၢကရၢကရိတဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤ
လကကဟ့ၣ်အဘူးအလဲလၢ
ဟံၣ်ဒီးပုၤတဝၢဂံၢ်ထံးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ.

နကဘၣ်အိၣ်ဒီး Medicaid လၢနစူးကါသ့အခဲအံၤ
ဒီးနကဘၣ်ကြးဒီး TBI တၢ်ပူၤဖျဲးခွဲးယၢ်
ဒ်သိးကန့ၣ်ဘၣ် စ့ဆိၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် TBI

တၢ်ပူၤဖျဲးခွဲးယၢ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
တၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤဆၢဟ့ၣ်အပတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ် အိၣ်လၢ Nebraska အတၢ်သိၣ်ဘျီတဖၣ်လၢ [471 NAC](#)

TBI တၢ်ပူၤဖျဲးခွဲးယၢ်န့ၣ် တိစၢၤမၤစၢၤသ့
ပုၤလၢအကြးဒီးန့ၣ်အီၤ 230 ဂၢန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ကြးဒီးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ခွဲးယၢ်တဘျီယၢ်န့ၣ်
နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် -

- နနီၢ်တဂၤအဂီၢ်တၢ်တိကျဲၤန့ၣ်
ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလ
တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအကလုာ်တဖၣ်အကပိာ်ကပၤ

လၢနကဘၣ်အိၣ်ဆိးဘၣ်ဘၣ်ဘၢဘၢ
လၢနဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

- တၢ်ဟ့ၣ်စ့ဆိၣ်ထွဲန့ၣ် အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအိၣ်လၢ
နနီၢ်တဂၤအဂီၢ်တၢ်တိကျဲၤအလီၤအယီၤ
နကဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တိကျဲၤတမံၤလၢ
နတၢ်တိကျဲၤဖိးမံမ့ဒါခိၣ်
တချုးလၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်
စးထီၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.
- နတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဖိးမံမ့ဒါခိၣ်
ကဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤ
နတၢ်ပူၤဖျဲးခွဲးယၢ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်
လၢနတၢ်တိကျဲၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်မၤဝဲ interRAI တနံၣ်တဘျီ
ဒ်သိးကတုၤထီၣ်ဘးဒီး
တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်တၢ်လုာ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်